

Mall Miljöplan Utkast

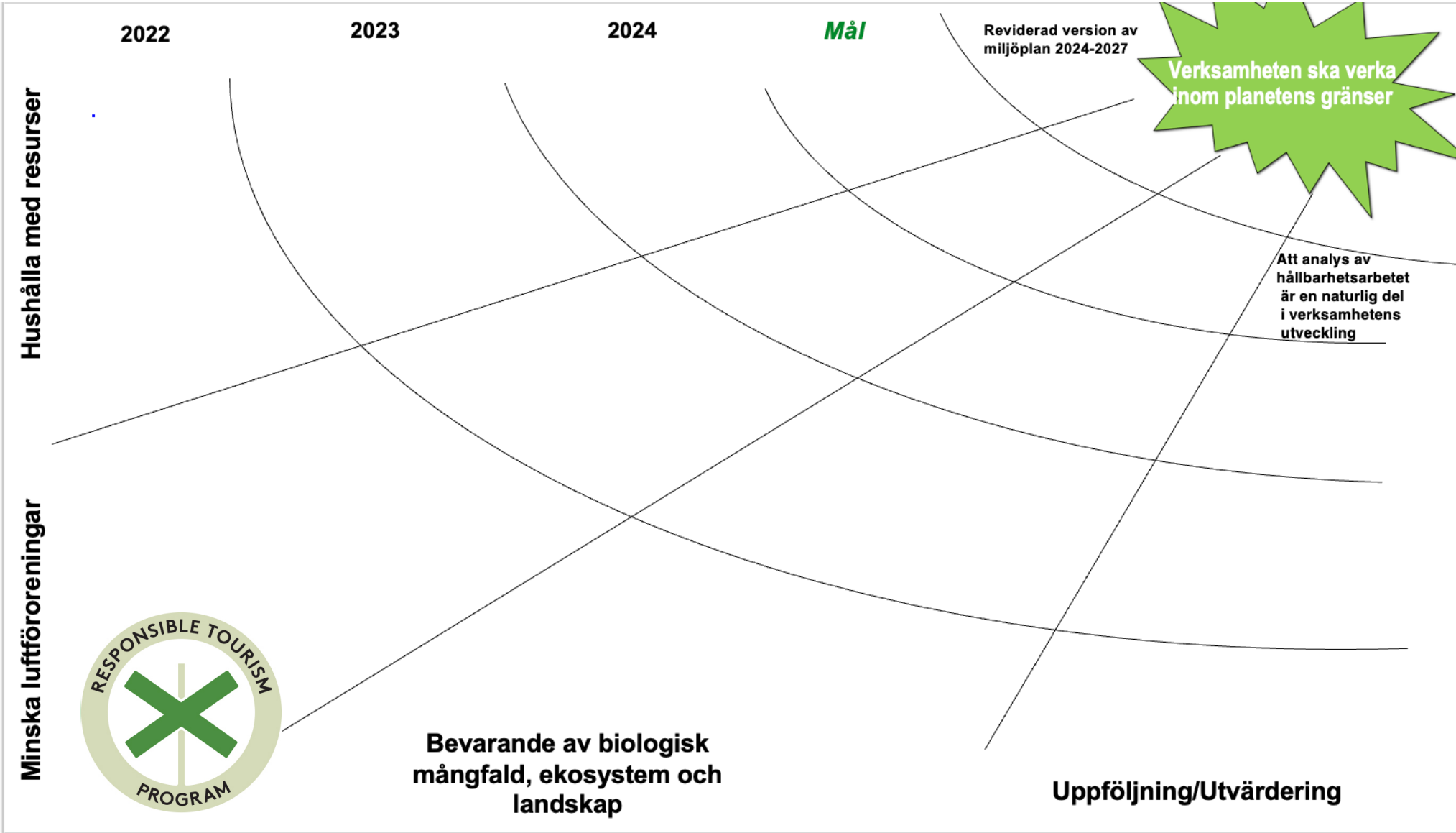
Introduktion miljöplanen

Som en del av Responsible Tourism Program förbinder sig ett företag sig att arbeta för en mer hållbar besöksnäring bland annat genom att ta fram en policy för långsiktig hållbarhet anpassad till företagets förutsättningar och att ha en miljöplan som innehåller rimliga åtgärder för att hushålla med resurser, minska utsläpp och bevara biologisk mångfald, ekosystem och landskap. Miljöplanen ska innehålla mål och aktiviteter för att över tid förbättra sitt hållbarhetsarbete. Nedan finns en mall för hur en sådan skulle kunna vara utformad.

Alla företag inom Responsible Tourism Program har genomgått en hållbarhetsanalys utifrån de av FN godkända kriterierna framtagna av [Global Sustainable Tourism Council](#). Miljöplanen är kopplad till området som i analysen gick under samlingsnamnet *D: Maximera nytta för miljön och minimera negativ påverkan*. Tillämpningen av kriterierna kan även hjälpa en destination att bidra till [Agenda 2030 och de 17 målen för hållbar utveckling](#). Mot vart och ett av kriterierna identifieras ett eller flera av de 17 SDG, som det närmast relaterar till.

Miljöplanen är utformad som en roadmap. En roadmap används i samband med införande av ett nytt område eller förstärkning av ett befintligt område över tid. Visionen om att *Verksamheten ska verka inom planetens gränser* kan alltså ses som en långsiktig målsättning där varje reviderad miljöplan är ett steg på vägen. Vägen fram är dock att själv, med egna ord utforma mål och aktiviteter i den riktningen. Roadmappen skapar en överskådlig bild som är lätt att dela med andra och den bidrar till att skapa högre förståelse för komplexiteten, tex. olika målkonflikter i samband med aktiviteter och insatser. Utformningen gör även att det är enkelt att ha den uppsatt till exempel på kontoret eller i lunchrummet så att alla i verksamheten blir påminda om de målsättningar man satt upp tillsammans.

Roadmappen är utformad så här:

Hur använder jag en roadmap?

Nu är det dags att ta tag i arbetet med er miljöplan/er roadmap. I stegen nedan har ni mycket hjälp av den analys mot GSTC-I kriterierna ni redan genomfört.

Steg 1: Läs igenom D1, D2 och D3 (GSTC-I) nedan. Analysera er verksamhet i relation till frågorna.

- Vad är relevant för er verksamhet?
- Vad arbetar ni redan med?
- Vad behöver ni mer information om?
- Vad behöver ni arbeta med för att gynna miljön genom att hushålla med resurserna, minska föroreningar, värna naturområden och biologisk mångfald och sprida kunskap till era kunder?
- Lista vad ni gör och vilka idéer ni har på att arbeta vidare under varje sektion nedan

Steg 2: Formulera mål för dessa områden som tar er närmare en verksamhet inom planetens gränser

- Var känner ni att ni kan ta ett extra steg inom respektive område?
- Målen för ni in i mallen nedan som heter "miljöplan" under rubriken "mål". För att sedan diskutera: vilka aktiviteter behöver ni genomföra för att nå målen?

Steg 3: Prioritera bland era förslag och aktiviteter.

- Var ligger er största miljöpåverkan?
- Vad behöver ni fokusera på?
- Var skulle ni kunna göra mest nytta/skillnad i verksamheten och för lokalsamhället?

Steg 4: Skriv in era aktiviteter när i tiden det är realistiskt att det går och är lämpligt att genomföra.

Steg 5: Reflektera över implementeringen och utvärderingen av miljöplanen.

- Vem eller vilka ska ta ansvar för respektive aktivitet?
- Finns det möjlighet att samverka på någon av punkterna (till exempel med andra företag i samma bransch; lokalt eller i länet)?
- Hur kan aktiviteten utvärderas. Skriv in det i mallen.

Steg 6: Genomför, följ upp och kommunicera ert arbete. Använd gärna roadmappen i dialog med till exempel beslutsfattare eller i samband med kommunikationsinsatser.

D1 Att hushålla med resurserna:

Prioriterade miljömässiga Inköp	Effektiva inköp	Energibesparing	Vattenvård
 Vet vi vilken påverkan på miljön våra inköp av varor, mat, dryck, byggmaterial och dagligvaror har idag? Om inte- hur kan vi ta reda på det? Vad skulle vi kunna förändra för att gynna miljön? Råd: - Ta fram en inköspolicy - Implementera produkter och tjänster för analys av kapitalinvesteringar för att förstå miljö- och socialt fotavtryck - Ersätt jungfruliga (nya) råvaror i värdekedjan - Verka för hållbar skogsförvaltning genom ansvarsfulla inköpsrutiner och produktsubstitution.	 Vet vi hur våra inköp av engångsartiklar och konsumtionsvaror ser ut idag? Vad skulle vi kunna göra för att minska denna användning? Råd: - Följ inköp och förbrukning av engångsartiklar och konsumtionsvaror för att kunna minska användningen av engångsartiklar och undvika matsvinn och annat resursslöseri.	 Vet vi om vi har några betydande utsläpp av växthusgaser i idag? Hur stor del av vår energiförbrukning är idag förnybar? Vad gör vi för att minska användningen av icke-förnybart och öka andelen förnyelsebart? Råd: - Mät energiförbrukningen och redovisa procentandelen miljövänlig energi - Sikta på 100% förnybar el - Personal och gäster kan göras medvetna om hur de kan spara energi på ett sätt som ändå inte minskar komfort påtagligt	 Vet vi om och hur vår vattenanvändning påverkar grundvattnet, närliggande våtmarker och sjöar/vattendrag samt saltvatteneffekter på sötvatten? Om inte – hur kan vi ta reda på det? Kan vi mäta sammanlagda konsekvenser från besöksnäringen på lokala vattenresurser? Råd: - Ta fram en riskanalys för hot mot vattentillgångar.

Vad gör vi och vad kan vi göra ytterligare?

-
-
-
-

D2 Minska luftföroreningarna

Utsläpp av växthusgaser	Transporter	Avloppsvatten	Sopor	Skadliga och giftiga ämnen	Minimera föroreningar
  Vad gör vi för att minska våra utsläpp av växthusgaser? <i>Råd:</i> Transportsektorn står för merparten av koldioxidutsläppen i Västerbotten. Den tar besökaren till besöksmålet och alternativen kan vara få. - Om det är rimligt bör företaget påverka resenärer att åka miljövänligare främst genom att upplysa om eventuella alternativ. - uppmuntra partners och det offentliga att köpa miljövänligare transportfordon. - Köttproduktion för restaurangverksamhet är en faktor att beakta.	 Vad gör vi för att minska vårt transportbehov och ställa om till fossilfria alternativ? Har vi möjlighet att klimatkompensera och/eller informera om att klimatkompensera? <i>Råd:</i> - Använd resurssnålare renare alternativ och uppmuntra gäster, personal och underleverantörer att använda resurssnålare renare transportalternativ. -Samarbeta för att hitta lösningar för framtida mobilitetsbehov.	 Hanterar eller återanvänder vi avloppsvatten inklusive gråvatten utan åstadkommen negativ effekt på lokalbefolkning och miljö? <i>Råd:</i> - Hur mycket man renar och hur rigorösa bedömningar som görs ska vara i överensstämmelse med hur känslig den omgivande miljön är.	 Hur mäter vi avfall inklusive matrester idag? Hur gör vi för att minska mängden avfall och där minskning inte är möjlig, återanvända eller återvinna avfallet? <i>Råd:</i> - Minska avfallet och se till att allt oundvikligt avfall återanvänds i största möjliga utsträckning. Spåra livscykeln för de material och produkter vi använder.	 Vet vi om vi använder skadliga substanser, inklusive pesticider, färg, desinfektionsmedel, och rengöringsmedel? Vet vi hur dessa bör hanteras? <i>Råd:</i> - Minimera användningen av skadliga substanser. - Ersätt med miljövänligare produkter och processer när det är möjligt. - Förvara, använd, hantera och gör er av med kemikalier på ett korrekt sätt.	 Har vi några metoder/arbetsätt för att minska föroreningar från ljud, ljus, dagvatten, erosion och ozonförstörande ämnen, och luft-, vatten- och jordföroreningar? Om inte - hur kan vi ta fram sådana? <i>Råd:</i> Verka för att minimera föroreningar avseende: Ljud Ljus Ytvatten Erosion Ozon-förstörande ämnen Luftföroreningar Vattenföroreningar Markföroreningar

Vad gör vi och vad kan vi göra ytterligare?

-
-
-
-
-
-

D3 Bevarande av biologisk mångfald, ekosystem och landskap

Bevarande av biologisk mångfald	Invasiva arter	Besök i sevärd natur	Interaktion med vilda djur	Djurhållning + Beskattning och handel med vilda djur
  Hur stödjer och bidrar vi till bevarandet av biologisk mångfald? Riskerar vi att påverka naturskyddade områden och områden med stort värde för den biologiska mångfalden? Råd: - Om ni har fokus på att använda biologisk mångfald och naturvärden i verksamheten kan det vara klokt att stödja naturvården mer konkret. Jakt och fiske är två områden där extra stöd till bevarandet är bra. - Att kunna informera och även aktivera gäster om och i arbetet för den biologiska mångfald är bra: vad begreppet betyder och den specifika biologisk mångfalden där man verkar.	 Riskerar vi att introducera främmande arter i vår naturmiljö? Råd: -Naturligt förekommande arter används vid landskapsbyggande och restaureringar när så är möjligt, särskilt i naturliga naturmiljöer.	 Vad gör vi för att följa riktlinjer för förvaltning och marknadsföring av besök i naturområden för att värna om naturen vi vistas i? Råd: - Resmålsanalysen är en metod och mall som togs fram av Ekoturismföreningen och som täcker in vad som behöver vara med i riktlinjerna. - Via Naturvårdsverkets hemsida kan ni hitta information om hur man ska sköta sig i naturen och hur man kan informera gäster om naturen. -Via länsstyrelsen finns också information om skyddsföreskrifter i skyddad natur.	 Vet vi om vi interagerar och närmar oss vilda djur på ett ansvarsfullt sätt? Om inte - hur tar vi reda på vad som är ansvarsfullt? Råd: - Utbilda gäster om korrekt beteende när de besöker skogar eller naturområden, inklusive interaktion med lokala kulturer. - Det bästa är att undvika interaktion med sällsynta eller utrotningshotade djur om det inte står utom allt tvivel att det kan ske utan negativa effekter. - Ett sätt för er att försäkra er om att göra rätt är att samarbeta med viltförvaltare och forskare.	 - Att härbärgera och ta hand om vilda djur kräver högsta standard inom djurhållning. Generellt sett ska tillstånd finnas för att hålla vilda djur i fångenskap. Det gäller även tamboskap. Om detta är aktuellt för er bör ni vara ett föredöme inom djurhållning oavsett vilka djur som avses. - Vilda djur fångas inte, äts inte, visas inte upp eller handlas inte med om det inte är en del av en laglig verksamhet. - Verksamheten är hållbar och följer gällande lagstiftning och konventioner till skydd för vilda djur. Verksamheten ska ha en förvaltningsplan utarbetad tillsammans med vetenskaplig expertis. Den inkluderar strategier, nuvarande och framtida planer.

Vad gör vi och vad kan vi göra ytterligare?

-
-
-
-
-

IFYLLBAR MILJÖPLAN /Roadmap

